

„Jedzie, jedzie na Kasztance, Siwy strzelca strój! Hej, hej, Komendancie, Miły wodzu mój!”

Odzyskanie niepodległości przez Polskę to nie kwestia jednej daty. Po 123 latach niewoli Polska stawała się niepodległa i musiał upłynąć pewien okres czasu zanim się stała. Państwo się formowało.

Powstanie rządu i jego odpowiedzialność przed narodem, nazwa państwa, formułowanie praw i obowiązków obywateli to czas kiedy każdy Polak poczynawszy niezależnie od zaboru pod jakim administracyjnie podlegał cieszył się, ale jednocześnie przyzwyczajał do nowej rzeczywistości. Polska niepodległa - co to mogło oznaczać dla zwykłego obywatela?

Euforia odzyskania wolności mijała i należało zmierzyć się z codziennym życiem w wolnym, suwerennym, niepodległym państwie. Radość z wolności, samostanowienia rodziła potrzebę obnoszenia się z tą wolnością, uczczenia pamięci tych, którzy za nią zginęli. Ustanowienie święta państwowego to hołd złożony wszystkim, którzy polegli za wolność. W pierwszych latach niezależności kraju niemal całe społeczeństwo twierdziło, że święto niepodległości należy obchodzić 3 maja.

Uroczystości związane z obchodami święta niepodległości w kolejnych latach związane były przede wszystkim z upamiętnieniem żołnierzy i osób poległych w walce o niepodległość naszej ojczyzny. Obchody były okazją do honorowania wysokimi odznaczeniami osób zasłużonych dla polskiej niepodległości. W kolejnych latach w zależności od opcji rządzącej zwolenników Piłsudskiego, czy jego przeciwników to obchody były huczne, eksponowano daty, honorowano kombatantów i w przeciwieństwie usiłowano milczeć o zasługach Polaków walczących o niepodległość ojczyzny. Popularność obchodzenia rocznicy odzyskania niepodległości malała w związku z pogarszającymi się nastrojami społecznymi w kraju. Nawarstwiały się problemy ekonomiczne i polityczne. Propagowaniu idei upamiętnienia rocznicy odzyskania niepodległości sprzyjało wojsko próbujące zachować apolityczny charakter obchodów oraz kościół. Zazwyczaj obchody rocznicy miały charakter wojskowo-religijny. Do obchodów włączały się prawie zawsze środowiska artystyczne.

W 1919 roku święto niepodległości obchodzono skromnie, ponieważ społeczeństwo jak i rządzący zwracali przede wszystkim uwagę na kwestie bytowe kraju. Tylko niektóre środowiska wracały do wydarzeń inicjujących niepodległość. Lewica podkreślała utworzenie rządu Republiki Ludowej w Lublinie i zryw ludu polskiego proklamującego Niepodległość i zjednoczenie Polski. Organizowano akademie, na które zapraszano swoich zwolenników. Kolejne obchody miały podobnie. Dodatkowo opinia publiczna koncentrowała się wokół Bitwy Warszawskiej. W czasie obchodów uczczono osobę Józefa Piłsudskiego wręczając mu buławę marszałkowską. Uroczystości poprzedziła msza święta i salut armatni ku czci wodza. Stanisław Gruszczyński odśpiewał pieśń „O Komendancie”. Odbyła się także defilada wojskowa i galowe przedstawienie w Teatrze Wielkim. Święta niepodległości w kolejnych latach sprzyjały upamiętnieniu żołnierzy i osób poległych w walce o niepodległość Polski.

Medale upamiętniające poległych walczących za wolność ojczyzny

Krzyż Walecznych

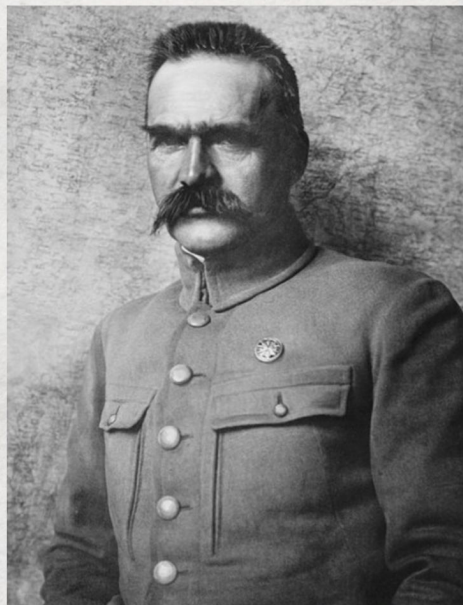
Order Virtuti Militari

Order Orła Białego

Wyrazem upamiętnienia poległych za niepodległość ojczyzny były liczne pomniki im poświęcone oraz honorowanie wysokimi odznaczeniami osób zasłużonych.

Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918-1921 r.

Medal na rewersie miał orła, wg nowego wzoru z 1927r, na którego szyi zawieszony był krzyż Orderu Wojskowego Virtuti Militari. Awers opatrzony był napisem „Polska swemu obrońcy”.

W tym też roku powstał Medal Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości, wybity w brązie, wg projektu Mieczysława Kotarbińskiego.

Od 1928 roku wręczanie medali stało się integralną częścią uroczystości rocznicowych. Swoich zwolenników, ale również przeciwników miała decyzja o zmianie nazwy Placu Saskiego na Plac Marszałka Piłsudskiego. Dla uczczenia odzyskania niepodległości powstawały i powstają nowe dzieła literackie, malarskie czy filmowe, jak chociażby dwukrotna ekranizacja „Pana Tadeusza”. W obchody rocznicowe wpisywały się msze święte z udziałem dostojników kościoła, defilady, rekonstrukcje zdarzeń, akademie, rauty i wszelkiego rodzaju elementy upamiętniające społeczny charakter obchodów. Wszyscy, dla których ważną sprawą jest wolność, chcieli uświetnić dzień upamiętniający jej odzyskanie.

Przez z kolejne lata rocznica odzyskania niepodległości albo była nieco zapomniana albo urastała do rangi święta państwowego.

W 1928 roku w 10 rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę został powołany Główny Komitet Społeczny Trwałego Uczczenia 10-lecia Niepodległości.

Okres listopada 1928 roku to czas celebrowania rocznicy odzyskania niepodległości. Delegacje władz państwowych uczestniczyły w odsłonięciu na stokach warszawskiej Cytadeli tablicy upamiętniającej żołnierzy poległych w walce za wolność Polaków i zapoczątkowały tradycję złożenia kwiatów pod Grobem Nieznanego Żołnierza, którą praktykujemy do dziś.

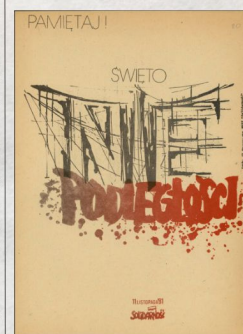
Józef Piłsudski uświetnił uroczystości święta niepodległości spotkaniem z młodzieżą w salonych Belwederu. Grupa uczniów mogła dumnie reprezentować polską młodzież przed osobą, która zmieniła losy naszego kraju. Zaproszeni zakonczyli spotkanie wiwatem na cześć Marszałka i wspólnie odśpiewali państwowy hymn w pałacu belwiderskim. Kulminacyjnym wydarzeniem był przemarsz przez Stare Miasto żołnierzy w zabytkowych mundurach formacji walczących o niepodległość Polski.

Kolejne jubileusze zwiększały zainteresowanie celebrowania święta niepodległości, choć z początku wynikały różne spory dotyczące ustalenia daty święta niepodległości.

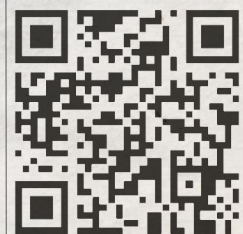
Po śmierci Józefa Piłsudskiego najważniejszą zmianą podjętą przez ówczesny rząd była ustawa, w myśl której „Dzień 11 listopada, jako rocznica odzyskania przez naród Polski niepodległego bytu i jako dzień po wsze czasy związany z wielkim imieniem Józefa Piłsudskiego, zwycięskiego Wodza Narodu w walkach o wolność ojczyzny – jest uroczystym Świętem Niepodległości”.

Rok 1938 to dwudziesta rocznica odzyskania niepodległości, obchodzono ją hucznie i z należytym uznaniem. W okresie wojny ustał obyczaj celebrowania niepodległości a jakiegokolwiek namiastki upamiętniania były brutalnie tłumione.

Rządy komunistyczne, które nienawidziły polskiej sanacji nie pozwoliły przywrócić obchodów rocznicy odzyskania niepodległości. Zniewolony naród Polski mając w sercach pamięć wydarzeń narodowo-wyzwoleńczych na wszelkie sposoby usiłował pielegnować wspomnienia. Często zdarzało się, że przy okazji celebrowania pamięci Polaków poległych w okresie II wojny światowej oddawano cześć i hołd walczącym o Polskę niepodległą. Kiedy tylko nadarzała się okazja naród próbował przekazać treści narodowo-wyzwoleńcze, czy to w literaturze, muzyce, malarstwie czy w innych dziedzinach życia społecznego.

Współcześnie rocznica niepodległości jest okazją nie tylko do upamiętnienia Polaków o nią walczących, ale także do przedstawienia naszego dorobku narodowego. W dobie dobrze pojmowanej wolności możemy rozwijać się w każdej dziedzinie nie mając żadnych ograniczeń. Nasz rząd dąży do ukazania prawdy historycznej pomimo brutalnych wydarzeń, na które został skazany nasz kraj.

KRZYŻÓWKA

HISTORYCZNA

1.							N				
					2.	I					
				3.	E						
			4.	P							
		5.	O								
6.						D					
		7.	L								
			8.	E							
			9.	G							
			10.	Ł							
11.							O				
			12.	Ś							
13.							Ć				

1. Kobyłka Piłsudskiego.
2. Imię ministra spraw zagranicznych, pianista.
3. Zwierzchnik, dowódca.
4. Przedmiot przypominający o przeszłości.
5. Oddanie szacunku.
6. Nazwisko wodza.
7. Biała broń.
8. Górna strona monety.
9. Wizerunek będący symbolem państwa.
10. Symbol władzy hetmańskiej.
11. Imię kompozytora utworu "Fanfara dla niepodległej".
12. Prezydent Rzeczypospolitej w latach 1926-1939.
13. "Bo... to nie cel, lecz szansa, by spełniać najpiękniejsze sny".